**Posolstvo Svätého Otca Leva XIV.**

**na 10. svetový deň chudobných**

33. nedeľa Cezročného obdobia, 15. novembra 2026

*Pán je útočiskom chudobného* (porov. *Ž* 14, 6)

1. Pán je útočiskom chudobného (porov. *Ž* 14, 6). Slová žalmistu nám naznačujú cestu, ktorou sme povolaní prejsť vzhľadom na 10. svetový deň chudobných. Opäť je potrebné vrátiť sa k Božiemu slovu, aby sme si uvedomili, aký význam majú chudobní v živote Cirkvi. Slová žalmu sa stávajú kritériom posudzovania kresťanského života, lebo odhaľujú Božiu tvár a uznávajú ľudskú chudobu. Vskutku, v takom dramatickom historickom momente, akým bolo zničenie Jeruzalemského chrámu, ľud necítil Božiu prítomnosť a zažíval bezprecedentnú materiálnu i morálnu biedu.

Každej generácii sa toto Božie slovo javí ako výsostne aktuálne. Hneď od začiatku poukazuje na rozpor, do ktorého často upadáme aj v dnešnej dobe. V skutočnosti najskôr konštatuje toto: *„Blázon si v srdci hovorí: ‚Boha niet.' Skazení sú a ohavnosti páchajú. Nikto z nich nerobí dobre"* (Ž 14, 1). Zdôrazňuje tak kontrast medzi tými, ktorí sa správajú múdro, a tými, ktorí, naopak, prechádzajú životom, akoby nad nimi nič nebolo. Bohužiaľ, aj v dnešnej dobe je zjavná sociálna nespravodlivosť prameniaca z arogantnej korupcie, ktorá je rovnako odsúdeniahodná ako diskriminačná. Strata zmyslu pre transcendenciu v každodennom živote už nie je natoľko teoretickým popieraním existencie Boha, skôr sa prejavuje v tom, že pri budovaní osobnej a spoločenskej spravodlivosti sa jeho dobrota a milosrdenstvo neberú do úvahy.

Prvými, ktorí musia znášať následky, sú chudobní, ktorých počet v mnohých spoločnostiach, a to nie náhodou, rastie. Absencia Boha spôsobuje, že ľudia už nestoja jeden vedľa druhého vo vzájomnej úcte, ale jedni stoja nad druhými v znamení nadvlády a utláčania. Tak sa prejavuje znesväcujúce zmýšľanie zneužívania a vylučovania, ktoré marginalizuje a ponižuje. V tejto situácii sa nachádzajú nielen jednotlivci, ale celé národy. Slová žalmu stále vyjadrujú plnú pravdu: *„Požierajú môj ľud, akoby jedli chlieb"* (*Ž* 14, 4).

2. Volanie chudobných po spravodlivosti sa dnes umlčuje mnohými, čoraz rafinovanejšími technikami, až do tej miery, že všetky ich snahy o to, aby boli ich požiadavky vypočuté, zostávajú bez odozvy. Digitálne prostredie radikalizuje predsudky voči nim a zväčšuje clonu ľahostajnosti, ktorá obklopuje ich ťažkú situáciu. Chudobnému nezostáva nič iné, ako volať k Bohu (porov. *Ž* 34, 7) a nechať k nemu doľahnúť svoj nárek s istotou, že bude vypočutý, lebo Boh je verný a bohatý na milosrdenstvo. Mnohí utláčaní, ponížení a bezbranní sa aj dnes väčšmi uisťujú o tom, že sa musia zveriť Bohu, naplnení vierou a očakávaním. V tejto úplnej odovzdanosti znovu rozkvitá pocit ich vlastnej dôstojnosti; spoznávajú sestry a bratov, s ktorými môžu spoločne budovať svoje sny, a nádej sa ticho stáva skutočnosťou. Nájsť útočisko u Boha znamená nájsť skutočnú a bezpečnú ochranu, takú, ktorú mocní nemôžu zaručiť a ktorú radšej popierajú.

Chudobný však vie lepšie ako ostatní rozpoznať to podstatné, lebo z toho podstatného žije. Zo všetkých je Kristovi najviac podobný, Boha uznáva za svoje útočisko aj vtedy, keď okolnosti

tomu zdanlivo odporujú a je naplnený nádejou na jeho spravodlivosť, ktorá čoskoro príde. V noci opustenosti a osamelosti chudobný „prebýva pod ochranou Najvyššieho“ (porov. *Ž* 91, 1). Všetci, ktorí sú utláčaní, ktorí trpia nespravodlivosťou a sú urážaní, ktorí majú trápenia a bolesti, ktorí sú osamelí a postrádajú zmysel života – tí všetci môžu nájsť útechu a novú motiváciu u Pána.

3. Byť útočiskom nie je len prisľúbenie, ale stáva sa to skutočnosťou v osobe Ježiša Krista. Boh prebýva medzi nami skrze vtelenie svojho Syna, ktorý robí toto očakávané útočisko konkrétnym a viditeľným. Ježiš Kristus je skutočne Božím útočiskom pre chudobných. Vďaka svojej poslušnosti voči Otcovi zostupuje až na najnižšie miesto, kde sa nachádzajú tí najmenší. Všetkým vychádza v ústrety a každému ponúka bezpečný úkryt: *„Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“* (*Mt* 11, 28). V Ježišovi Boh nielen chráni chudobných, ale aj prežíva ľudskú chudobu až po ukrižovanie.

Chudobní dnešných dní sú zabudnutí a vylúčení: boli okradnutí nielen o chlieb, ale aj o svoj hlas a tvár. Nech títo ľudia stretnú Božieho Syna, ktorý sa stáva blízkym všetkým a nikoho nezanedbáva. Nech ho stretnú predovšetkým v tých, ktorí sa nazývajú kresťanmi. V Cirkvi, ktorá je jeho telom, Ježiš ponúka chlieb a priateľstvo; prináša svetlo a horizont nádeje; vyslovuje každého meno a všetkým vracia dôstojnosť. Ježiš z Nazareta je Božím darom pre chudobných. V ňom sa všetky prísľuby stávajú skutočnosťou. Pre tých, ktorí nemajú domov, prácu, vzdelanie, jedlo ani zdravie, sa otvára nová cesta: delenie sa ako prejav Božieho kráľovstva (porov. *Mt* 5, 3). Proti posadnutosti tých, ktorí hromadia bohatstvo len pre seba, stojí vytrvalosť Boha, ktorý prostredníctvom svedectva ľudí z mäsa a kostí otvára srdce a prijíma do svojej lásky.

4. V Kristovi sme aj my povolaní stať sa chudobnými a byť útočiskom pre chudobných. Kresťanské spoločenstvo nemôže zostať necitlivé voči mnohým, ktorí dnes stoja pred bránami a zostávajú neviditeľní pre tých, ktorí sú uzavretí vo svojich hradbách. Cirkev je zo svojej podstaty povolaná byť chudobná a stať sa útočiskom pre chudobných. Nezabúdajme na komentár svätého Augustína k podobenstvu o bohatom mužovi a chudobnom Lazárovi: „Meno toho bohatého nám zamlčal a meno toho chudobného nám povedal. Meno toho bohatého sa šírilo z úst do úst, ale Boh ho zamlčal; meno toho chudobného prechádzalo bez povšimnutia, ale Boh nám ho zjavil. […] Čo by si si vybral ty? Byť chudobný ako Lazár, alebo bohatý ako ten druhý? Nenechaj sa oklamať! Počúvaj, aký bol ich koniec, a všimni si to zlé rozhodnutie“ (*Sermo* 33A, 4).

Ako som pripomenul v apoštolskej exhortácii *Dilexi te*: „Boh tak prejavuje osobitnú priazeň chudobným, jeho oslobodzujúce slová povzbudenia a nádeje sú adresované predovšetkým im. Pretože ani v chudobe či slabosti by sa nikto nemal cítiť opustený. A Cirkev, ktorá chce patriť Kristovi, musí byť Cirkev blahoslavenstiev, tá, ktorá dáva priestor maličkým, kráča chudobná s chudobnými a je domovom, kde majú privilegované miesto“ (21).

Nevyhnutne sa tu vynárajú niektoré otázky, ktoré na tento 10. svetový deň chudobných musia naliehavo rezonovať v našich mysliach aj srdciach. Sme znamením Boha, ktorý je útočiskom pre chudobných? Uvedomujeme si svoju chudobu a uprednostňujeme ju pred nespravodlivým bohatstvom? Prichádzame tam, kde sa nachádzajú chudobní, a zažívame ich vylúčenie? Počúvame ich myšlienky a zdieľame ich očakávania? Vyslovujeme ich mená s nežnosťou

Boha? Oživuje a posilňuje v nich naša láska túžbu po spravodlivosti a vykúpení? Tieto a mnohé ďalšie otázky nás nútia k vážnemu spytovaniu svedomia, aby sme zistili, čím všetkým sme ešte povolaní stať sa v prospech chudobných a na ich oslobodenie. Vtedy uvidíme, že chudobní sa sami stávajú útočiskom pre iných. Skúsenosť chudoby ich robí obzvlášť citlivými voči novej solidarite tvárou v tvár rozličným výzvam.

Kristova láska nás totiž robí účastnými Božieho života lásky. V tomto zmysle sú kresťania povolaní nielen hľadať útočisko v Bohu, ale aj stať sa v Bohu útočiskom pre druhých, bez toho, aby „rozlišovali medzi tým, kto pomáha, a tým, komu sa pomáha; medzi tým, kto zdanlivo dáva, a tým, kto zdanlivo prijíma; medzi tým, kto sa javí ako chudobný, a tým, kto má pocit, že ponúka čas, zručnosti a pomoc. Sme Pánovou Cirkvou, Cirkvou chudobných, všetci sme vzácni, všetci sme subjektmi a každý z nás je nositeľom jedinečného Božieho slova. Každý je darom pre ostatných“ (*Homília*, 17. augusta 2025).

5. Osemsté výročie smrti svätého Františka z Assisi nás podnecuje k tomu, aby sme si pripomenuli, ako bol pohnutý súcitom so žobrákmi, keď prišiel ako pútnik do Ríma k hrobu apoštola Petra. Aby pochopil a zažil ich utrpenie, vyzliekol si šaty a vymenil ich za roztrhané šaty jedného z nich, posadil sa žobrať a celý deň strávil medzi chudobnými s radosťou v duši (porov. *Františkánske pramene*, 1405–1406). Chceme svedčiť o tom, že aj dnes je možné zažiť tú istú radosť, keď sa vcítime do situácie chudobných a načúvame im, namiesto toho, aby sme o nich len hovorili. Kto má Boha za útočisko, je slobodný robiť prorocké rozhodnutia svedčiace o tom, že všetko sa dá premyslieť úplne od začiatku, v pokore a bratstve, ktoré ako jediné môžu uzdraviť svet zranený aroganciou.

Verím, že tento 10. svetový deň chudobných môže byť významným krokom k znovuobjaveniu tváre mnohých bratov a sestier, ktorí hľadajú útočisko v Bohu a túžia sa cítiť v našich spoločenstvách ako doma. Udržujme naživo poslušnosť voči Božiemu slovu, ktoré nás vyzýva k obráteniu srdca. Nech sa za nás prihovára Panna Mária, ktorá v ukrižovanom tele svojho Syna kontemplovala Božiu lásku, ktorá sýti hladných a bohatých prepúšťa naprázdno (porov. *Lk* 1, 53).

Vo Vatikáne 13. júna 2026, v deň liturgickej spomienky na sv. Antona Paduánskeho

LEV PP. XIV.